

Bouwstenen voor een Gezond Heuvelland

Inleiding

'Ik droom dat mijn kleinkinderen mogen opgroeien in een samenleving die streeft naar een betere levenskwaliteit. In een stad die zorg draagt voor zijn inwoners. In een dorp waar het aangenaam wonen is. In een buurt waar mensen tijd hebben voor elkaar.' Mieke grootouder.

Waar moet een gemeente op inzetten om de droom van Mieke waar te maken? Welke gezondheidsthema's moeten voorrang krijgen? Het antwoord op die vragen vind je in deze bundel.

Wat voorafging

Vorig jaar verspreidde CM Gezondheidsfonds in alle Vlaamse en Brusselse gemeenten de vragenlijst '**Bouwstenen voor jouw Gezonde Buurt**'. Het doel? De temperatuur meten op het vlak van **gezondheid en levenskwaliteit**. Inwoners werd onder andere gevraagd of hun gemeente genoeg klimaatvriendelijke initiatieven neemt en of er voldoende huisartsen zijn.

Dit voorjaar verzamelden we de antwoorden in een rapport per gemeente en voegden daar relevant cijfermateriaal aan toe om alles in **perspectief** te zetten. Met dit rapport trokken onze netwerkcoördinatoren naar lokale organisaties, verenigingen, adviesraden, vrijwilligers en burgers. Hoe kijken zij naar de resultaten? Zijn ze herkenbaar? Wat zien zij als prioriteit? Wat kan er veranderen? En wie kan daar een rol in spelen?

Op basis van alle gesprekken groeide per gemeente een lijst met prioritaire gezondheidsthema's. In deze bundel vind je de lijst voor jouw gemeente.

Tijd voor het echte werk

Nu alles op papier staat, is het tijd om van de droom van Mieke **werkelijkheid** te maken. Daarom zoeken wij lokale besturen, burgers, verenigingen en organisaties die samen met ons hun schouders onder deze lijst willen zetten. Die mee willen **bouwen aan meer levenskwaliteit** voor iedereen. Laten we de komende zes jaar de krachten bundelen en werken aan gezonde inwoners in gezonde buurten.

Doe jij mee?

Bouwsteen Gezonde Leefomgeving

In 2050 moet elke inwoner in België op een plek wonen die zijn gezondheid en levenskwaliteit positief stimuleert, een plek die maximaal beschermt tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Dit moet gebeuren met een bijzondere aandacht voor de mensen in de meest kwetsbare situatie. Aanwezigheid van groen, inzetten op duurzame mobiliteit, afwezigheid van industrie heeft een rechtstreekse en positieve impact op de gezondheid.

Doelstelling

Door meer te fietsen of te wandelen, leef je gezonder en verbeter je zowel de fysieke als mentale gezondheid.

Gezonde Buurt vraagt aandacht voor een veilige mobiliteit met extra aandacht voor de zachte weggebruiker en voldoende aanbod aan openbaar vervoer. De zachte weggebruiker kan zich veilig doorheen de gemeente verplaatsen wat bijdraagt tot positieve gezondheid in al zijn facetten.

Aanbeveling

Gezonde Buurt draagt, in samenwerking met andere partners, zijn steentje bij in het creëren van een meer veilige en duurzame leefomgeving. Vele elementen kunnen we hierbij mee in de kijker zetten zoals: voldoende oversteepleaatsen, ruime en veilige voet- en fietspaden, openbaar vervoer en meer groen.

Bouwsteen Gezonde Leefomgeving

Een voldoende aanbod aan openbaar vervoer verhoogt de bereikbaarheid van diensten, hulpverlening en vrije tijdsaanbod, zeker in een uitgestrekte regio als de Westhoek.

Bij het organiseren van activiteiten hebben we aandacht voor de bereikbaarheid (in al zijn aspecten). Waar mogelijk organiseren we zo dicht mogelijk bij de doelgroep. Hiervoor zoeken we naar samenwerking met organisaties die de groep reeds bereiken.

Daarnaast bundelen we de verschillende mogelijkheden voor vervoer in de buurt zodat we mensen kunnen ondersteunen bij het regelen van vervoer.

Als er in lokale projecten en initiatieven, mee gedragen vanuit Gezonde Buurt, suggesties en signalen aan de oppervlakte komen die de mobiliteit ten goede komen, geven we die informatie door aan de betrokken diensten. In onze samenwerkingsengagementen verwijzen we warm door naar instanties die bevoegd zijn in de materie van mobiliteit.

Waar mogelijk en nodig ondersteunen we sensibiliseringsacties vanuit lokale samenwerkingen en dragen deze mee uit.

Ons engagement houdt in: door samenwerking en signaleren van noden de drempels van mobiliteit en bereikbaarheid voor mensen zo laag mogelijk maken omdat dit zo belangrijk is en bijdraagt tot een betere leefomgeving en gezondheid.
al)

Bouwsteen

Gezondheidsongelijkheid verkleinen

Met een doortastend en breed gedragen preventiebeleid en met een toegankelijke gezondheidszorg moet het mogelijk zijn om de gezondheidsongelijkheid te verminderen. Dit is een investering in de toekomst en in onze samenleving.

Doelstelling

Gezonde Buurt maakt mensen digitaal vaardig in een steeds sneller wordende digitale wereld. Zo kunnen ze hun eigen gezondheid beter beheren en vinden ze hun weg in de beschikbare digitale gezondheidstools (zoals bijvoorbeeld: eHealth, mijngezondheid.be, zorgapps, ...).

Aanbeveling

Gezonde Buurt blijft, in lopende initiatieven en/of nieuwe acties, samenwerken met lokale diensten die inzetten op het verkleinen van de digitale kloof. We werken hierin samen om digitale inclusie te bevorderen en zo gezondheid(tools) voor iedereen toegankelijk te maken.

We stemmen met die organisaties af hoe we de bewustwording rond het belang van de digitale educatie in de verf kunnen zetten en we verwijzen mensen warm door naar elkaars aanbod.

We benoemen tijdens infosessies en workshops de voordelen die de digitale gezondheidstools met zich meebrengen en loodsen de deelnemers zorgzaam doorheen het aanbod.

Ons engagement houdt in: samenwerking bevorderen tussen verschillende organisaties die rond digitale vaardigheden werken en die de doelgroep bereiken. Hen warm doorverwijzen naar het bestaande aanbod en inspelen op noden die naar boven komen.

Bouwsteen Zorg

Gezondheid realiseren zal ook nog sterker op lokaal niveau gebeuren. Gezondheidspromotie is niet alleen een opdracht van zorgverleners van de eerste lijn, maar ook van werkgevers, scholen, mutualiteiten, verenigingen, ... Allen kunnen zij bijdragen tot een gezonde levensstijl. Buurten moeten zo worden ingericht dat ze sociale verbinding en zorg voor elkaar stimuleren. Als iemand zorg nodig heeft, dan werken alle zorgverleners samen op basis van een gedeeld elektronisch dossier. Mensen dragen zorg voor elkaar in de buurt waar ze wonen.

Doelstelling

Gezonde Buurt zet mee de schouders onder zorgzame en sociale buurten. We verbinden mensen en versterken zo hun buurt om het kleine helpen mogelijk te maken.

Aanbeveling

Gezonde Buurt werkt, in overleg met andere partners, initiatieven uit die bijdragen tot het versterken van de verbinding tussen bewoners van een buurt. Een goed sociaal netwerk zorgt mee voor een beter welzijn en bijgevolg dus ook voor een betere levenskwaliteit.

We ondersteunen lokale initiatieven en/of gaan aan de slag met concrete vragen naar infosessies en workshops op vlak van welzijn. Hierin zijn we een partner die initiatieven op maat uitwerkt en die aansluiten bij de noden, in samenwerking met sprekers/workshopbegeleiders, werkveld én doelpubliek.

Bouwsteen Zorg

We werken samen met partners in het sensibiliseren van de omgeving rond de effecten van ontmoeting. Daarnaast versterken we elkaar in het aanbieden van methodieken om hierrond in de straat/buurt/wijk te werken. Want door het creëren van ontmoeting ontstaat er meer verbinding, met als gevolg dat het 'kleine helpen' laagdrempeliger wordt. Iets wat van belang is in een regio waar de vergrijzing zowel voor de formele als de informele zorg een uitdaging wordt.

Ons engagement houdt in: We faciliteren samenwerking zodat we verschillende groepen mensen samenbrengen. Warme ontmoeting centraal stellen in alles wat we doen zodat er nieuwe verbindingen kunnen ontstaan tussen mensen in de buurt.

Activerende conclusie

Inwoner, vrijwilliger, organisatie of lokaal bestuur: we delen dezelfde droom. Gezondheid, wensen we elkaar als we het glas heffen, of bij tegenslag hoor je de opbeurende woorden 'als we maar gezond zijn'. Gezonde inwoners in een gezonde buurt, daar willen we samen onze schouders onder zetten. Het hoeft geen verre droom te zijn: als we de krachten bundelen, komt die gezonde buurt dichterbij.

Vrijwilliger

Goesting om je energie in te zetten voor een gezonde buurt? Dan vind je in deze aanbevelingen handvatten om aan de slag te gaan. Je ontdekt waar jouw buurtbewoners van wakker liggen en waar ze graag een oplossing voor willen. Want een gezonde buurt, daar zorgen we zelf voor. En jouw bijdrage is daarbij cruciaal. Gelukkig hoef je dat niet alleen te doen en vind je zeker partners die met jou de gezondheidsnoden willen aanpakken.

Lokaal bestuur

Uiteraard staat gezondheid hoog op het prioriteitenlijstje van jouw lokaal bestuur. Het bestuur neemt al initiatief om voor de inwoners de gezondheid te bevorderen en steunt lokale activiteiten. Welke prioriteiten geven de inwoners zelf voor een gezonde buurt en hoe willen ze dit realiseren? Dat lees je in deze aanbevelingen. En je ontdekt met welke partners je hiervoor kan samenwerken. Want werken aan gezondheid, dat is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Organisatie of vzw

Jouw organisatie of vereniging zet zich vandaag al in voor een gezondere samenleving. Maar weet je wat er echt leeft bij de inwoners van jouw buurt? Ontdek in dit overzicht wat zij belangrijk vinden voor een gezonde leefomgeving en welke gezondheidsnoden ze hebben. Je leest hier ook hoe je concreet aan de slag kan. We zijn ervan overtuigd dat jouw organisatie of vereniging de talenten en de daadkracht heeft om mee te bouwen aan een gezonde buurt.

Zin om mee de handen uit de mouwen te steken? Silke Clauw gaat graag met jou op zoek hoe jij jouw talenten en goesting kan inzetten. Want elk engagement telt!

Silke Clauw
silke.clauw@cm.be

www.gezondebuurt.be